

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Energiepark Leeuwarden

**Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport**

18 april 2012 / rapportnummer 2629-57

1. Hoofdpunten van het MER

De combinatie Skinkeskans Vof wil Energiepark Leeuwarden ontwikkelen en exploiteren; een bedrijventerrein met diverse hernieuwbare energieactiviteiten zoals zonne-energie, biomas-savergisting, geothermie, Warmte-Koude Opslag (WKO), het benutten van restwarmte en andere bedrijvenlocaties. Ook maakt een eigen haven in de vorm van een loswal voor de bin-nenscheepvaart deel uit van het plan. Om dit mogelijk te maken wordt een bestemmingsplan vastgesteld. Ter ondersteuning van het bestemmingsplan wordt een milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. De gemeenteraad van Leeuwarden is hiervoor het bevoegde gezag.

Het bestemmingsplan dat wordt opgesteld is concreet van aard voor de haven en globaal (kaderstellend) voor het overige deel. Het milieueffectrapport (MER) dat voor het bestem-mingsplan wordt opgesteld is daarom een gecombineerd plan/ project-MER.

De beoogde locatie voor Energiepark is de oostelijke helft van het eiland Ritsumasyt, tussen de nieuw aan te leggen Haak en de huidige begrenzing van Leeuwarden. Het is één van de vele ontwikkelingen in de zuidwestelijke rand van Leeuwarden waarvoor in 2011 door de gemeenten Littenseradiel, Menameradiel, Leeuwarden en de Provincie Fryslân de Interge-meentelijke Structuurvisie Nieuw Stroomland is vastgesteld. Voor deze structuurvisie is eer-der ook een plan-MER opgesteld.¹

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie')² beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het MER. Dat wil zeggen dat het MER voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een concretisering van de doelstelling van Skinkeskans en de Intergemeentelijke Struc-tuurvisie Nieuw Stroomland waarbinnen dit voornemen gestalte krijgt en de randvoor-waarden die hierbij gelden;
- een uitwerking van het voornemen in een basis alternatief waarmee wordt aangetoond hoe ten minste aan de doelstellingen van het voornemen wordt voldaan;
- een uitwerking van het voornemen in een maximaal alternatief waarmee de mogelijkhe-den van het bestemmingsplan maximaal worden benut en waarmee de maximale milieu-effecten en eventuele knelpunten in beeld worden gebracht, inclusief de eventueel nodi-ge randvoorwaarden en maatregelen om het voornemen passend te maken binnen de milieugebruiksruimte;
- een uitwerking van de alternatieven met:
 - combinaties van verschillende typen hernieuwbare energieproductie, gespecifi-ceerd naar schaalgrootte (globaal);
 - een onderbouwing van en optimalisatie van de landschappelijke inpassing;

¹ De Commissie heeft dit plan-MER getoetst en heeft hierover een toetsingsadvies uitgebracht: "Gebiedsontwikkeling Nieuw Stroomland; Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop". Rapportnummer 2340-118. Commissie voor de milieueffectrapportage, 16 november 2010.

² De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

- een uitwerking van de haven, aannames over de overige bedrijvigheid en inzicht in de fasering van het voornemen.
- de te verwachten milieueffecten van de verschillende alternatieven, waarbij het vooral gaat om de aspecten natuur (Natura 2000), emissies naar de lucht en geluid.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie bouwt in haar advies voort op de notitie reikwijdte en detailniveau en het projectplan van Energiepark Leeuwarden. Dat wil zeggen dat ze in dit advies niet ingaat op de punten die naar haar mening in die stukken voldoende aan de orde komen.

2. Doelstelling, locatie, beleid en besluitvorming

Dit hoofdstuk biedt handvatten om de doelstelling en het kader uit te werken waarbinnen het voornemen verder ingevuld moet worden. De Commissie ziet als een belangrijke meerwaarde van het op te stellen MER, het zichtbaar maken van het kader van randvoorwaarden waaraan de toekomstige invulling van het plangebied moet voldoen en de keuzes die hierin nog te maken zijn. Dit bepaalt de mogelijkheden voor de verdere planuitwerking en maakt concreet welke voorwaarden vanuit milieuoogpunt belangrijk zijn voor het bestemmingsplan. Beschrijf daarom de doelstelling en het kader zo concreet dat het voornemen hieraan getoetst kan worden.

2.1 Doelstelling

De Intergemeentelijke Structuurvisie Nieuw Stroomland omvat drie pijlers: duurzaamheid, ruimtelijke kwaliteit en economische ontwikkeling. Tijdens het opstellen van de structuurvisie is in en met de omgeving gezocht naar mogelijkheden en locaties waarmee de pijlers van de structuurvisie mogelijk gestalte kunnen krijgen. Skinkeskans Vof geeft met Energiepark op het oostelijke deel van het eiland Ritsumasyl hieraan een invulling.

Licht in het MER de doelstellingen toe die tot dit voornemen leiden. Ga daarbij in op:

- de doelstelling van de gemeente uit de Intergemeentelijke Structuurvisie Nieuw Stroomland en de randvoorwaarden die dit stelt aan het Energiepark;
- de doelstelling van Skinkeskans Vof en de randvoorwaarden die hierbij gelden.

2.2 Locatiekeuze

Tijdens de toetsing van (de aanvulling op) het plan-MER voor de Intergemeentelijke Structuurvisie Nieuw Stroomland heeft de Commissie geconstateerd dat voor de locatiekeuze voor het Energiepark voldoende milieu-informatie aanwezig is.³ De Commissie adviseert in het MER onderbouwd aan te geven of er actuele ontwikkelingen zijn, bijvoorbeeld in de behoefte aan (diverse soorten) bedrijventerreinen, die het nodig maken de argumenten voor de locatieafweging bij te stellen.

2.3 Beleidskader en besluitvorming

Participatie met omgeving en randvoorwaarden

Tijdens het locatiebezoek van de Commissie bleek dat de omgeving nauw betrokken is bij de planvorming.⁴ Beschrijf in het MER het proces van participatie en geef aan welke belangen vanuit de omgeving hebben meegewogen in de planvorming van dit voornemen en welke randvoorwaarden vanuit de participatie zijn geadopteerd voor de verdere planuitwerking. Geef aan welke milieuoverwegingen hierin een rol hebben gespeeld.

Toekomstige besluitvorming

De m.e.r.-procedure wordt doorlopen voor het vaststellen van een grotendeels globaal bestemmingsplan. Daarnaast moeten andere besluiten genomen worden voor de realisatie van het Energiepark Leeuwarden. Geef aan welke besluiten dit zijn, wie daarvoor het bevoegde gezag is en wat globaal de tijdsplanning is.

Beleid, wet- en regelgeving

In de notitie Reikwijdte en Detailniveau is een voorzet gegeven voor het beleidskader. Werk dit in het MER verder uit en geef aan welke randvoorwaarden voor het Energiepark hieruit voortvloeien. Ga daarbij ook in op het nationale en provinciale hernieuwbare energiebeleid. Beschrijf tevens alle relevante wet- en regelgeving en welke randvoorwaarden deze stellen aan het Energiepark Leeuwarden.

³ Zie hiervoor "Gebiedsontwikkeling Nieuw Stroomland; Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop". Rapportnummer 2340-118. Commissie voor de milieueffectrapportage, 16 november 2010.

⁴ Datum locatiebezoek: 22 februari 2012. De Commissie heeft het gebied bezocht om kennis te nemen van de milieuspecifieke kenmerken van de locatie en heeft daarbij van de gemeente en Skinkeskans Vof een toelichting op het voornemen gekregen.

3. Voorgenomen activiteit en varianten

3.1 Voorgenomen activiteit

Het Energiepark Leeuwarden omvat een bedrijventerrein waarop activiteiten op het gebied van hernieuwbare energieopwekking, duurzame bedrijvigheid, waterbeheer en reststromen enerzijds, en recreatie en innovatie anderzijds als aannemelijke invulling worden genoemd. Een exacte invulling van de activiteiten van het plan is nog niet bepaald.

Genoemde mogelijke activiteiten voor hernieuwbare energieopwekking zijn biomassavergisting, houtverbranding, geothermie, Warmte-Koude-Opslag (WKO), benutten van restwarmte en zonne-energie. Beoogd wordt deze activiteiten in combinatie te realiseren met een asfaltmenginstallatie en een aankoppeling op de BioNoFgasleiding (in ontwikkeling) en het warmtenet van Leeuwarden (ook in ontwikkeling). De overige bedrijvigheid dient nog nadere invulling te krijgen, maar voorzien wordt in bedrijvigheid tot en met milieucategorie 4.

Voor de aan- en afvoer van grond- en reststoffen is een eigen haven in de vorm van een loswal voor binnenscheepvaart onderdeel van het plan. In uitzondering op alle andere activiteiten wordt de haven wel concreet uitgewerkt in het plan. Voorts wordt de aanwezige, gesloten en afgedekte vuilstort ingericht met kleinschalige recreatieve en educatieve activiteiten en een innovatief, lichtgewicht kantoorgebouw.

3.2 Uitwerking voornemen, varianten en alternatieven

De gemeente en Skinkeskans Vof hebben de Commissie laten weten een MER te willen waaruit blijkt hoe het voornemen ten minste aan de doelstelling kan voldoen, wat de maximale milieueffecten zijn en of deze binnen de milieurandvoorwaarden passen. Op basis van conclusies hierover kunnen voorwaarden voor het bestemmingsplan en eventuele andere afspraken worden bepaald.

De Commissie onderschrijft het belang van het inzichtelijk maken van de maximale milieueffecten. Vanwege de huidige concrete bestemming van de haven, hoeft op ruimtelijk niveau namelijk geen MER meer voor uitwerkingen van het bedrijventerreingedeelte opgesteld te worden. Dit MER moet daarom nu in beeld brengen wat het bestemmingsplan inclusief latere uitwerkingen maximaal mogelijk maakt.

Er zijn in de notitie R&D geen concrete varianten of alternatieven beschreven waarmee de milieueffecten, doelbereik en randvoorwaarden kunnen worden onderzocht. Concretiseer hiertoe allereerst een basis alternatief waarmee wordt aangetoond hoe in ieder geval aan de doelstellingen kan worden voldaan. Licht toe welke typen activiteiten hierin zijn opgenomen, in welke samenstelling en wat hiervan de minimale schaalgrootte is.

Werk daarnaast ook een maximaal alternatief van het voornemen uit waarin de verschillende (meest milieubelastende) activiteiten voor hernieuwbare energieproductie en andere bedrijvigheid maximaal zijn gerealiseerd.⁵ Beschrijf welke typen activiteiten hierin zijn opgenomen en wat hiervan de maximale schaalgrootte is. Motiveer waarom dit de maximale invulling van het plan is en waarom deze invulling tot de maximale milieueffecten leidt.

Als op basis van de concrete invullingen van het maximale alternatief milieuknelpunten of ongewenste situaties ontstaan, kan met een iteratief proces het plan passend worden gemaakt binnen de beschikbare milieuruimte. Onderbouw hierbij de keuzes die worden gemaakt en beschrijf de randvoorwaarden die het bestemmingsplan aan toekomstige ontwikkelingen dient te stellen.

De Commissie is van mening dat binnen de vastgestelde kaders voor de landschappelijke inpassing optimalisatiemogelijkheden bestaan. Onderzoek welke mogelijkheden hiervoor zijn. Geef daarnaast inzicht in welke mitigerende maatregelen genomen kunnen worden om milieueffecten te beperken.

In de navolgende subparagrafen wordt nader uitgelegd hoe de Commissie de uitwerking van het voornemen mogelijk acht.

Hernieuwbare energieactiviteiten

Beschrijf welke typen van energieproductie worden voorzien en voor welke toepassingen de opgewekte energie wordt aangewend. Licht toe welke combinaties van verschillende typen van energieproductie mogelijk en onmogelijk zijn (binnen de bestaande milieuruimte en/of leveringsmogelijkheden van warmte en gas). Geef per type energieproductie de opbrengst aan (kWh of warmte) en het aantal woningen dat hiermee van warmte of energie kan worden voorzien, zodat inzichtelijk wordt wat de bijdrage is aan de doelstelling. Beschrijf eventuele nevenactiviteiten die noodzakelijk zijn voor de productie van hernieuwbare energie, wanneer deze mogelijk zelfs significante milieu effecten veroorzaken (bijvoorbeeld een nacompostering bij een vergistingsinstallatie of een houtvoorbewerkingsinstallatie voor een verbrandingsinstallatie). Licht toe waarom geen windenergie wordt overwogen.

Breng voor verschillende vormen van bodemenergie (WKO en geothermie) in beeld wat de potentie van het gebied is. Houd daarbij rekening met eventuele andere WKO-systemen, grondwateronttrekkingen en grondwaterverontreinigingen in de omgeving.

Optimalisatie landschappelijke inpassing

Tijdens het locatiebezoek van de Commissie aan het gebied is aangegeven dat voor de landschappelijke inpassing van het voornemen een visieschets is ontwikkeld. Voor het opstellen hiervan zijn de uitgangspunten van de Structuurvisie Nieuw Stroomland leidend geweest en zijn verschillende partijen betrokken geweest. Geef in het MER kort weer hoe de schets tot stand is gekomen en hoe daarbij is aangesloten bij of omgegaan met de bestaande land-

⁵ De bepalende factor voor de maximale uitwerking van de activiteiten is in eerste instantie wat op grond van het bestemmingsplan toelaatbaar is. Dit hoeft op dit moment niet economisch reëel te zijn, maar is dat in de toekomst mogelijk wel.

schappelijke kwaliteiten, zoals openheid, kavelstructuur, kreekrestanten en (hoogte van) historische dijken.

Ook werd aangegeven dat de visieschets voor de landschappelijke inpassing geen vrijheidsgraden overlaat voor de ontwikkeling van alternatieven of varianten. Uit de reactie van het Q-team op de visieschets die de Commissie toegezonden heeft gekregen, blijkt echter dat de hoogte en maatvoering van de bebouwing en mogelijk ook het dijklichaam nog nader kan worden uitgewerkt in deze fase van de planvorming.⁶ De Commissie begrijpt hieruit dat er op deze punten nog mogelijkheden zijn om de landschappelijke inpassing van het plan en de activiteiten te optimaliseren.

Inrichting haven en type bedrijvigheid

Geef aan hoe de inrichting van de haven wordt, vooral aan de walzijde. Beschrijf wat voor laad- en losapparatuur wordt gebruikt en hoe de opslag van grondstoffen voor de asfaltmenginstallatie en de biomassaverwerking plaatsvindt.

Leg uit welk soort duurzame bedrijvigheid wordt beoogd voor het overige bedrijventerrein en welke aannamen worden gedaan over het type bedrijvigheid om de maximale milieueffecten hiervan in beeld te brengen.

Fasering

De snelheid waarmee het volledige plan gerealiseerd wordt is sterk afhankelijk van de vraag naar bedrijventerrein en duurzame energie. Beschrijf hoe de realisatie van het plan gefaseerd wordt en hoe daarbij de bestaande landschappelijke kwaliteiten van het gebied zo lang mogelijk behouden kunnen blijven. Ga in op welke tijdelijke functies eventueel voor het gebied in overweging worden genomen (bijvoorbeeld die van een grondbank of -depot). Beschrijf in het MER ook globaal wat hiervan de ruimtelijke en milieugevolgen zijn.

3.2.1 Referentie

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit wordt uitgevoerd. Ga bij deze beschrijving uit van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van nieuwe activiteiten waarover reeds is besloten.

⁶ Ook de Friese Milieufederatie vraagt aandacht voor dit punt in haar ingezonden zienswijze.

4. Milieuaspecten

Het plan/ project-MER dient een beoordeling te maken van het voornemen op milieueffecten, mogelijke knelpunten te identificeren en oplossingen daarvoor aan te dragen. Daarnaast moet het MER inzicht geven in de randvoorwaarden waarbinnen de verschillende onderdelen later invulling krijgen.

De haven wordt in het bestemmingsplan concreet bestemd. Zoals in de notitie R&D vermeld, moeten in ieder geval de milieueffecten voor dat onderdeel gedetailleerd in beeld worden gebracht. De Commissie adviseert voor het gehele plan zoveel mogelijk gebruik te maken van kwantitatieve beoordelingsmethoden.

De Notitie Reikwijdte en Detailniveau geeft een voorzet voor het toetsingskader waarmee het voornemen beoordeeld gaat worden. De Commissie geeft in dit hoofdstuk aanvullend op de notitie enkele aandachtspunten. Voorts merkt zij op dat zowel de milieueffecten van het gebruik als van de (gefaseerde) aanleg moeten worden beschreven.

4.1 Bodem en water

Werk in het MER de afweging uit tussen vernatting en ophoging van het maaiveld, eventueel door deelgebieden te onderscheiden. Geef de benodigde mate van ophoging aan, waarbij rekening wordt gehouden met de verwachte effecten van de aanleg van het nabijgelegen aquaduct (verhoging grondwaterpeil met 0,20 tot 0,30 m) en de te verwachten zetting van de onderliggende bodemlagen. Maak een grondbalans, waaruit duidelijk wordt hoe de verhouding ligt tussen gebiedseigen grond en aan te voeren grond. Ga ook in op de huidige en toekomstige bodemkwaliteit.

Geef in het MER de effecten van het voornemen op de nazorg van de voormalige stortplaats Skinkeskans aan. Specifiek wordt aandacht gevraagd voor de wijze waarop de bovenafdekking van de stortplaats en de taluds in stand worden gehouden en hoe de ringsloot haar functie kan behouden binnen de toekomstige waterhuishouding van het gebied.

In het gebied is sprake van een toename van de verhardingsgraad. Daarnaast moet als gevolg van de klimaatveranderingen rekening worden gehouden met heviger regenval. Werk in het MER de benodigde waterbergingscapaciteit en de benodigde omvang van het helofytenfilter uit. Geef ook aan op welk moment in de realisatiefase het helofytenfilter wordt aangelegd en hoe in extreme situaties met het helofytenfilter voldoende buffercapaciteit en verblijftijd voor het water wordt gerealiseerd.

4.2 Landschap en cultuurhistorie

In de notitie R&D wordt reeds een aanzet gegeven voor de beschrijving van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Geef een waardering van de karakteristieke landschappe-

lijke en cultuurhistorische structuren en elementen⁷ en beschrijf de gevolgen die het voornemen en de alternatieven op deze waarden hebben. Ga daarbij ook in op structuren en elementen die de ontstaansgeschiedenis van het landschap weerspiegelen en die van af maaiveld (vaak) minder goed zichtbaar zijn (bijv. (historische) verkavelingstructuur en kreekrestanten).

De Commissie adviseert de visuele effecten van de verschillende varianten of alternatieven inzichtelijk te maken met visualisaties vanuit relevante invalshoeken uit de omgeving (op maaiveld). Bespreek en beoordeel de mogelijke (positieve en negatieve) gevolgen.

4.3 Natuur

Voor de effecten op Natura 2000 en EHS spelen, zoals de notitie reikwijdte en detailniveau al aangeeft, waarschijnlijk alleen effecten van verhoogde stikstofemissies een rol. Bij de gebiedsbescherming adviseert de Commissie de volgende aspecten in de beschrijving te betrekken. Geef de gebiedsbeschermingsgebieden op kaart weer en hun positie ten opzichte van het plangebied. Bij de soortbescherming geeft de beschrijving in de NR&D de Commissie geen aanleiding voor nadere advisering. Effecten dienen zo veel mogelijk kwantitatief beoordeeld te worden.

Natura-2000 gebieden

Geef voor Natura 2000-gebieden Groote Wielen en Alde Feanen:

- de instandhoudingsdoelstellingen⁸ voor de verschillende soorten en habitats en of sprake is van een behoud- of verbeterdoelstelling;
- de actuele en verwachte oppervlakte en kwaliteit⁹ van habitattypen en leefgebieden voor soorten;
- de actuele en verwachte populatieomvang van soorten aan de hand van meerjarige trends.

Als op grond van objectieve gegevens niet kan worden uitgesloten dat het voornemen afzonderlijk dan wel in cumulatie met andere plannen of projecten (bijvoorbeeld de Haak om Leeuwarden), significante gevolgen kan hebben voor de Natura 2000-gebieden, dan moet een Passende beoordeling worden opgesteld. De Passende beoordeling (of een voortoets, waaruit blijkt dat significante effecten niet spelen in het studiegebied) dient te worden opgenomen in het MER.

⁷ Hiervoor kan bijvoorbeeld gebruik gemaakt worden van de waarderingssystematiek uit de 'Handreiking cultuurhistorie in m.e.r. en MKBA', RCE, 2008.

⁸ Op dit moment lopen procedures om Natura 2000-gebieden (opnieuw) aan te wijzen. Hiervoor worden eerst ontwerp-aanwijzingsbesluiten genomen en vervolgens definitieve aanwijzingsbesluiten. In het MER kan uitgegaan worden van de concept-instandhoudingsdoelstellingen uit de ontwerp-aanwijzingsbesluiten. In de (concept)beheerplannen worden deze per gebied uitgewerkt in omvang, ruimte en tijd.

⁹ Zie voor een kenschets, definitie en kwaliteitseisen van habitattypen en de ecologische vereisten van soorten de profielendocumenten van EL&I: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=profielen>.

EHS-gebied(en)

Beschrijf ook voor de EHS-gebied(en) in en rond het plangebied de daarvoor geldende 'wezenlijke kenmerken en waarden' voor zover die gevoelig zijn voor verhoogde stikstofdeposities. Maak bij de beschrijving van effecten van stikstof op de EHS (zo mogelijk) gebruik van de systematiek van de effectbeschrijving van Natura-2000. Voor de EHS geldt een 'nee-tenzij' regime. Geef aan hoe het 'nee-tenzij' regime provinciaal is uitgewerkt en of het voor-nemen hierin past.

Overige natuurgebieden

Beschrijf ook de belangrijke overige relevante natuurgebieden (bijv. weidevogelgebieden, foerageergebieden voor ganzen, leefgebieden vleermuizen). Onderzoek welke gevolgen het initiatief (w.o. verstoring) op deze actuele en potentiële kenmerken en waarden heeft.

Mitigerende maatregelen

De Commissie adviseert voor alle natuurgebieden en daarvan afhankelijke soorten zo nodig en mogelijk mitigerende en/of compenserende maatregelen¹⁰ te beschrijven die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen.

Natuurontwikkeling binnen het gebied

Binnen het plangebied vindt ook impliciet natuurontwikkeling plaats. Ga in op de natuurdoelen die daarbij voor ogen worden gestaan en hoe inrichting en beheer kunnen worden geoptimaliseerd om voor optimale natuurontwikkeling als ook om eventuele negatieve gevolgen op de natuur in de omgeving van het plangebied te mitigeren.

4.4 Verkeer

Geef een onderbouwde schatting van het wegverkeer van, naar en op het energiepark, verdeeld naar vrachtverkeer¹¹ en overig verkeer. De schatting dient voldoende nauwkeurig te zijn om de berekeningen voor geluidhinder en luchtkwaliteit uit te kunnen voeren. Ga ook in op verkeer als gevolg van de aanleg van het bedrijventerrein en eventuele tijdelijke functies zoals een grondbank in het gebied.

Geef aan hoeveel scheepvaartbewegingen er worden verwacht en of er voor overnachtende schepen wordt voorzien in walstroom.

Beschrijf de situatie voor het fietsverkeer, zowel het recreatieve verkeer als het woon-werk- en woon-schoolverkeer, met name uit het oogpunt van verkeersveiligheid.

¹⁰ Mitigerende en/of compenserende maatregelen mogen niet worden meegenomen bij de afweging of een Passende beoordeling nodig is, omdat de gevolgen van het plan als zodanig moeten worden bekeken. In de Passende beoordeling zelf *kunnen* de maatregelen wel worden meegenomen.

¹¹ Waaronder vrachtverkeer gerelateerd aan de energieproductie in het gebied (transport van grond- en reststoffen en producten).

4.5 Woon- en leefmilieu

Emissies en luchtkwaliteit

Geef aan welke emissie van luchtverontreinigende stoffen verwacht wordt als gevolg van zowel de bedrijven als het verkeer gerelateerd aan het voornemen.

Ga daarbij in ieder geval in op voor de luchtkwaliteit maatgevende stoffen NO₂ en fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}) en geef aan wat de gevolgen zijn voor de omgeving. Toon aan dat de concentraties in omgeving, inclusief de achtergrondconcentraties, voldoen aan de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Onderbouw de gehanteerde emissies en toon aan dat de emissies niet hoger zijn dan hetgeen op basis van relevante wet- en regelgeving toegestaan is en dat de best beschikbare technieken uit de BREF's worden toegepast.¹²

Geur

Geef aan wat de geuremissie is van de bedrijven (energieconcepten). Bereken de geurconcentraties in de omgeving en presenteer deze op kaart. Beargumenteer dat er geen geurgehinderden in het studiegebied bijkomen, zo nodig door het treffen van geurreducerende maatregelen.

Geluid

Geef aan wat de geluidbelasting van het voornemen is op geluidgevoelige bestemmingen nabij het plangebied, zowel van de bedrijven als van weg- en scheepvaartverkeer. Onderbouw de gehanteerde geluidemissies en geef aan welke piekgeluiden kunnen optreden.

Geef aan of de geluidbelasting leidt tot een acceptabele woon- en leefsituatie, daarbij in acht genomen de aard van de huidige woonomgeving en de heersende achtergrondgeluidniveaus (of het referentieniveau van het omgevingsgeluid).

Beschouw de geluidssituatie eveneens voor een alternatief waarbij 'grote lawaaimakers' worden toegestaan en geef aan welke volgens de Wet geluidhinder noodzakelijke geluidzone daarbij behoort.

Externe veiligheid

Geef aan welke type bedrijven die vallen onder het BEVI worden toegestaan en waar deze binnen het plangebied worden voorzien. Beschrijf hoe dit past binnen de uitgangspunten voor het externe veiligheidsbeleid. Geef aan dat de externe veiligheidsrisico's voldoen aan de grenswaarden voor het plaatsgebonden risico voor kwetsbare objecten buiten het plangebied en beperkt kwetsbare objecten binnen het plangebied. Geef aan wat de invloed is op het groepsrisico. Geef aan dat het eventuele transport van gevaarlijke stoffen over het Van Harinxmakanaal niet strijdig is met het Basisnet Water, waarin het van Harinxmakanaal als groene vaarweg is opgenomen (geen frequent vervoer van gevaarlijke (brandbare) stoffen).

¹² BREF of BREF-documents staat voor BAT Reference documents en is een uitwerking van de IPPC-richtlijn van de Europese Unie. Een BREF is een document waarin de best beschikbare technieken (BAT) worden beschreven.

5. Overige aspecten

Om het nut van het MER als communicatiemiddel naar de omgeving en afwegingsdocument voor besluitvormers te waarborgen, dient het MER beknopt te zijn en voorzien van goed leesbaar kaartmateriaal. Voor de onderdelen 'vergelijking van varianten', 'leemten in milieuinformatie' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: Skinkeskans v.o.f.

Bevoegd gezag: de gemeenteraad van gemeente Leeuwarden

Besluit: vaststellen van een bestemmingsplan (met uitwerkingsverplichting)

Categorie Besluit m.e.r.:

- project-m.e.r. voor categorie C04;
- plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C18.4, D17.2, D18.1-7;
- plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling.

Activiteit: de gemeente wil een bestemmingsplan vaststellen waarmee de volgende activiteiten mogelijk worden gemaakt:

- een haven voor de binnenscheepvaart in de vorm van een laad- en loswal;
- activiteiten voor hernieuwbare energieproductie, waaronder biomassavergisting, houtverbranding, geothermie, Warmte-Koude-Opslag (WKO), benutten van restwarmte en zonne-energie;
- overige bedrijvigheid tot en met milieucategorie 4, waaronder een asfaltmenginstallatie;
- kleinschalige recreatieve en educatieve activiteiten;
- waterbeheer.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure: 26 januari 2012

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 26 januari t/m 7 maart 2012

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 27 januari 2012

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 18 april 2012

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Ir. L. Besselink

Ir. A.J.F. Brinkmann

Dr. F.H. Everts

Ir. J.A. Huizer

Drs. J.G.M. van Rhijn (voorzitter)

Ir. J. Termorshuizen

Drs. H. Woesthuis (secretaris)

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie heeft de hierna genoemde informatie van het bevoegde gezag ontvangen. Deze informatie vormt het uitgangspunt van haar advies. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd op 22 februari 2012.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Notitie reikwijdte en detailniveau milieueffectrapportage Energiepark Leeuwarden, Grontmij Nederland b.v., 19 december 2011;
- Milieueffectrapport Intergemeentelijke Structuurvisie Nieuw Stroomland, Tauw b.v., 4 november 2010;
- Projectplan Energiepark Leeuwarden, Edwadraat en Copijn, 22 december 2011;
- Advies Duurzaamheids- en Innovatieteam (D&I) Leeuwarden Zuid-West, Leeuwarden, 3 januari 2012;
- Advies Kwaliteitsteam Leeuwarden Zuid-West, Leeuwarden, 23 december 2011.

De Commissie heeft kennis genomen van 4 zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 7 maart 2012 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport Energiepark Leeuwarden

ISBN: 978-90-421-3476-8

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

